

ДЫЯЛОГ ТВОРЧЫХ ЭЛІТ

Міжнародны кангрэс «ВНУ культуры і мастацтваў у міжнародным гуманітарным супрацоўніцтве: глабальныя выклікі і стратэгія дзеянняў» нядаўна чарговы раз сабраў гасцей у беларускай сталіцы. На працягу двух дзён яго ўдзельнікі абмеркавалі шэраг важных тэм, абмяняліся вопытам і меркаваннямі адносна таго, як супрацьстаяць сусветным працэсам, якія непазбежна ўплываюць на культурную сферу.

«Кангрэс з'яўляецца маштабным форумам для навукоўцаў і практыкаў, для супольнасці найбуйнейшых вузаў культуры і мастацтваў розных краін і народаў. Гэтае мерапрыемства накіравана на сустрэчу і камунікацыю аднадумцаў і апанентаў, у выніку якіх выпрацоўваюцца новыя ідэі, падыходы і праекты...

нашых краін і народаў. Таму кангрэс — адна са знакавых падзей у культурным жыцці Беларусі ў бягучым годзе. Падобны фармат камунікацыі вельмі важны для кансалідацыі культурнай прасторы, для абмену прафесійным вопытам і каб выпрацаваць новыя ідэі і праекты культуры і адукацыі ў нашых краінах».

Кангрэс — гэта і магчымасць намеціць планы на будучыню, выпрацаваць сумесныя міжнародныя праекты, актуальныя напрамкі даследаванняў, якія вызначаць далейшае развіццё культурных прафесій нашых краін», — адзначыў у прывітальным адрасе міністр культуры Анатоль Маркевіч.

Штогод гэты форум дазваляе вызначыць і абмеркаваць найбольш важныя пытанні, якія ставіць перад творчымі элітамі час. Перш чым заслухаць выступленні спікераў, прысутныя змаглі здзейсніць відэападарожжа ў гісторыю культурнага сімпозіуму. За гады свайго існавання кангрэс быў госцем у Парыжы, Стамбуле, Душанбэ, Бранску і іншых гарадах. А сёлета, што сімвалічна ў Год міру і стваральнай працы, яго ўдзельнікі чарговы раз сустрэліся ў Мінску. Кангрэс сабраў кіраўнікоў рэгіянальных устаноў культуры, а таксама дзеячаў навукі, культуры і мастацтваў Расіі і Беларусі, Узбекістана, Таджыкістана, Кітайскай Народнай Рэспублікі і іншых дзяржаў. Гэты значны міжнародны праект аб'яднаў прадстаўнікоў навукова-педагагічнай, культурнай і палітычнай эліты, грамадскіх, бізнес-структур краін свету. На кожным наступным сімпозіуме выносілі на абмеркаванне важныя тэмы і праблемы.

Як адзначыла ў пасланні ўдзельнікам кангрэса старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці, кандыдат педагагічных навук Ірына Старавойтава, «адукацыя, навука, культура з'яўляюцца базавымі каштоўнасцямі для

У гэтым годзе цэнтральнымі для абмеркавання сталі задачы: вызначыць прынцыпы міжнароднага супрацоўніцтва на новым этапе цывілізацыйнага развіцця і мадэрнізацыі ўсіх узроўняў мастацкай і культуралагічнай адукацыі, распрацоўка прапаноў для

ваны на рэалізацыю такіх прыярытэтных напрамкаў, як стварэнне ўмоў для павышэння сацыяльнай і эканамічнай эфектыўнасці ў сферы культуры, захаванне культурнай ідэнтычнасці Беларусі ва ўмовах глабалізацыі, нарошчванне і рэалізацыя культурнага капіталу нацыі і ўмацаванне станоўчага знешняга і ўнутранага культурнага іміджу Беларусі, а таксама завяршэнне працэсу інтэграцыі беларускай культуры ў сусветную культурную прастору», але найважнейшым рэсурсам для дадзенай мэты з'яўляецца чалавек, які валодае сучаснымі ведамі і навыкамі...

А вось рэктар МДІК Кацярына Кудрына, раскрываючы тэму «Нацыянальныя сістэмы адукацыі ў сферы культуры: патэнцыял інтэграцыі і стратэгіі развіцця», адзначыла: «Нашы краіны звязваюць доўгія ўзаемаадносінны і супрацоўніцтва ў самых розных абласцях, у

і найперш на постсавецкай прасторы. І сёння мы сустракаемся, што таксама адзін з крокаў у фарміраванні новага стану адукацыйнай прасторы, у якой сістэмастваральнай дамінантай, на наш погляд, з'яўляецца і выступае культура і мастацтва». На думку выступоўцы, толькі сумесна можна супрацьстаяць працэсу сусветнай глабалізацыі і яе наступствам... У перспектыве дакладны ўсіх удзельнікаў кангрэса плануецца выдаць асобнай кнігай, што дазволіць азнаёміцца з імі больш дэталёва.

Форум цягам двух дзён збіраў сваіх удзельнікаў на некалькіх лакацыях: у сценах Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў, у Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі і іншых. Так, напрыклад, адкрыццё кангрэса і дыскусійная пляцоўка «Фарміраванне новай культурнай ідэнтычнасці чалавека ў зменлівым свеце: місія культуры і мастацтва» прайшлі ў канферэнц-зале гасцініцы «Беларусь». У сценах Нацыянальнай бібліятэкі абмяркавалі «Устойлівае развіццё бібліятэк ва ўмовах культурнай і лічбавай інтэграцыі». А ў другі дзень форуму ва ўніверсітэце культуры і мастацтваў прайшлі майстар-класы: «Сцэнічны рух», «Дэкаратыўна-прыкладное мастацтва», «Рэжысура тэатра», «Мастацтва эстраднага вакалу». Паралельна там таксама працавалі экспертныя сесіі, дыскусійныя пляцоўкі, прэзентацыйная пляцоўка «Інавацыйныя падыходы ў павышэнні эфектыўнасці дадатковай прафесійнай адукацыі». Акрамя гэтага, да 12 кастрычніка ў мастацкай галерэі «Універсітэт культуры» чакае сваіх наведвальнікаў выставачны праект студэнтаў і педагогаў ВНУ культуры і мастацтваў Беларусі і Расіі

ўдасканалення сфер адукацыйнай і культурнай палітыкі дзяржаў, стварэнне міжнародных платформ узаемадзеяння профільных ВНУ з мэтай фарміравання духоўнай і інтэлектуальнай эліты многіх іншых. Да прыкладу, рэктар БДУКМ Наталля Карчэўская выступіла з дакладам на тэму «Інавацыйныя адукацыйныя практыкі ў сферы культуры: вопыт Рэспублікі Беларусь», адзначыўшы, што «інавацыйны падыход у падрыхтоўцы спецыялістаў у сферы культуры ў нашай краіне накіра-

тым ліку і ў галіне адукацыі. Але нам удаецца захоўваць унікальнасць нацыянальных сістэм галіновай адукацыі, якая вызначаецца духоўнымі, гістарычнымі, экакультурнымі і грамадска-палітычнымі ўмовамі, якія ёсць і складаюцца ў нашых краінах. Мяркую, што гэтыя сістэмы маюць высокі інтэграцыйны патэнцыял, які можа быць выкарыстаны ў працэсе фарміравання новага стану міждзяржаўных узаемаадносін, партнёрскага ўзаемадзеяння, культурнай кансалідацыі краін і народаў

«Дыялог школ», арганізаваны пры ўдзеле Маскоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў. У экспазіцыі прадстаўлены найлепшыя работы студэнтаў і выпускнікоў вядучых ВНУ, дзе кожны зможа азнаёміцца з творчымі дасягненнямі маладых аўтараў у сферы выяўлення і дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва, а таксама крэатыўнага дызайну.

Алена ДРАПКО.
Фота дадзена
прэс-службай БДУКМ.

КАБ НЕ АБЯЗЛЮДЗЕЛІ АСТРАВЫ ДУХОЎНАСЦІ

Парадку 40 мільёнаў дакументаў сёння захоўваецца ў бібліятэках па ўсёй краіне. Бібліятэка для сучаснага чалавека — не проста месца, дзе можна ўзяць кнігу, а ўстанова з вялікай палітрай прапаноў. Але ці дастаткова гэтага культурнай установе, каб функцыянаваць у сучасных рэаліях? Чым варта прывабляць сваіх наведвальнікаў? Гэтыя і шэраг іншых пытанняў абмеркавалі на сустрэчы прадстаўнікоў бібліятэчнай галіны з журналістамі.

— Бібліятэкі на сёння ўжо зусім іншыя ўстановы ў параўнанні з тымі, якімі мы звыклі іх бачыць 10—20 гадоў таму. Сучасная бібліятэка — не толькі пункт выдачы кніг, а гэта паўнаўраўнаважаны сацыякультурная ўстанова, дзе акрамя «жывой» кнігі ёсць яшчэ і электронныя рэсурсы, комплекс паслуг, якія прадастаўляюцца насельніцтву, — заўважыла **начальнік упраўлення культуры і народнай творчасці міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь Ірына КАРПОВІЧ**. — Часта чуо пытанне, ці патрэбны нам бібліятэкі? І адказ тут адназначны: бібліятэкі важныя, і ў век лічбавых тэхналогій усё роўна застаюцца месцам прыцягнення і збору людзей, дзе кожны можа знайсці тыя кантакты, якія неабходныя ў сучасных рэаліях.

Прадстаўнік міністэрства таксама адзначыла, што ў краіне вельмі ўважлівае стаўленне да пытання рэарганізацыі ці закрыцця устаноў культуры. А калі такое ўсё ж здараецца, то больш пільная ўвага ўжо надаецца абнаўленню, напрыклад, транспартных сродкаў, якія задзейнічаныя як бібліёбусы, што дастаўляюць літаратуру ў маланаселеныя пункты. Яшчэ для аматараў чытання існуе сёння варыянт нестатыянарнага абслугоўвання насельніцтва. Ён прадугледжвае дастаўку кніг па запыце ці адкрыццё пункту кнігавыдачы, які працуе, напрыклад, у сельсаветах па пэўным графіку. Такім чынам разглядаюцца тыя шляхі дастаўкі кніг карыстальніку, які робяць дадзеную сферу паслуг даступнай кожнаму па яго запыхтах.

Генеральны дырэктар Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі Вадзім ГІГІН распавёў, як дзейнічае і развіваецца ў адпаведнасці з часам і яго тэндэнцыямі найбуйнейшая скарбніца кніжнай культуры нашай краіны.

— У Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі захоўваецца 10,5 мільёна дакументаў. І мы ўваходзім у лік найбуйнейшых бібліятэк постсавецкай прасторы. Галоўнае — наш чытач. 80 % — гэта маладыя людзі, 63 % — тыя, хто атрымлівае адукацыю альбо павышае яе. Што цікава, вялікая колькасць людзей, якія вочна наведваюць чытальныя залы. Але 62 % карыстаюцца паслугамі бібліятэкі (нашымі базамі даных, віртуальнай чытальнай залай) дыстанцыйна. І ў сувязі з гэтым, разам з працай, якая працягваецца, з кнігай друкаванай, рукапіснай, старадрукамі, развіваюцца таксама і электронныя паслугі. Іх становіцца ўсё больш. Цяпер у нас заключаны дагаворы з больш чым сарака арганізацыямі, якія аказваюць такія паслугі. І нават, нягледзячы на санкцыйны ціск, які аказваецца і на сферу культуры, мы працягваем захоўваць кантакты і з нашымі заходнімі калегамі. Мы атрымліваем запрашэнні аб удзеле нашых вучоных, спецыялістаў у міжнародных мерапрыемствах, — адзначыў Вадзім Гігін. — На сёння ў нас толькі ў электроннай бібліятэцы 688 тысяч алічбаваных дакументаў, якія ёсць у доступе ў віртуальнай чытальнай зале. Ідзе праца па стварэнні рэспубліканскай нацыянальнай электроннай бібліятэкі, дзе будучы аб'яднаныя рэсурсы ўсёй краіны.

У найбліжэйшы час у сценах Нацыянальнай бібліятэкі прэзентуюць Псалтыр рыфмаваную Сімяона Полацкага. Гэтая кніга з'яўляецца вершаваным перакладам псалмоў, створаная ў 1678 годзе і адрэкаваная ў 1680 годзе ў маскоўскай друкарні спецыялістамі з беларускіх земляў. У год, калі пачынаем адзначаць 80-годдзе вызвалення Беларусі ад нямецкіх захопнікаў, важным здабыткам для фондаў з'яўляюцца чырвонаармейскія баявыя лісткі. Яшчэ адным набыткам для Нацыянальнай бібліятэкі стаў поўны камплект «Гродзенскіх губернскіх ведамасцей» (XIX ст.). Знаёмства з выданнем дазволіць наведвальнікам прасачыць, чым жыла наша краіна ў той перыяд.

Акрамя гэтага ў сценах «нацыяналкі» ў найбліжэйшы час плануецца правядзенне шэрагу дыялогавых пляцовак: 12 кастрычніка пройдзе беларуска-расійскі форум «Гісторыя для будучыні», а 21—22 кастрычніка адбудзецца традыцыйны міжнародны кангрэс «Бібліятэка як феномен культуры». Таксама адбылося абнаўленне і ў экскурсійнай праграме, і цяпер наведвальнікі НББ маюць магчымасць трапіць у святая святых — у кнігасховішча бібліятэкі.

Алена ДРАПКО.